

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ เป็นการสรุปผลการศึกษาและนำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 สรุปผลการศึกษา และส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้ได้ว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีการผลิตเม็ดพลาสติกโพลีเอทิลีน (Polyethylene: PE) และโพลีโพรพิลีน (Polypropylene: PP) เพิ่มขึ้น และแนวโน้มความต้องการบริโภคฟิล์มพลาสติกโพลีเอทิลีน (Polyethylene: PE) และฟิล์มโพลีโพรพิลีน (Polypropylene: PP) ในประเทศก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ด้านเทคโนโลยีการผลิต พบว่าวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตฟิล์มพลาสติก คือเม็ดพลาสติก ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่เม็ดพลาสติกประเภทโพลีเอทิลีน (Polyethylene: PE) โพลีโพรพิลีน (Polypropylene: PP) โพลีไวนิลคลอไรด์ (Polyvinyl Chloride: PVC) และ โพลิสไตรีน (Polystyrene: PS) ที่ประเทศไทยสามารถผลิตเองได้

ข้อมูลภาพรวมของอุตสาหกรรมพลาสติก พบว่า ปัจจุบันมีผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกประเภทต่างๆ จำนวน 1,722 โรงงาน โดยเป็นโรงงานผลิตฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารจำนวน 16 โรงงานที่จดทะเบียนไว้กับกรมโรงงานอุตสาหกรรม แบ่งเป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่จำนวน 10 โรงงาน ผู้ประกอบการขนาดกลางจำนวน 4 โรงงาน (ดังตารางผนวกที่ 13) และผู้ประกอบการขนาดเล็กจำนวน 2 โรงงาน และเป็นผู้นำเข้าฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารที่สำคัญของประเทศไทย 10 อันดับแรก (ดังตารางผนวกที่ 14) ส่วนการผลิตฟิล์มพลาสติกในประเทศไทยส่วนใหญ่ เป็นการผลิตเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปพลาสติกในการผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เช่น ถัง ซอง ฟิล์มพลาสติกรักรูป และฉลากหดรัดรูป เพื่อส่งต่อไปยังอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมกระดาษพิมพ์ และอุตสาหกรรมอาหาร

แม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยจะสามารถผลิตวัตถุดิบหลักที่ใช้การผลิตฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารได้ แต่เนื่องจากคุณภาพของวัตถุดิบประกอบอื่นๆ บางชนิดไม่ได้มาตรฐาน ประเทศไทยจึงยังคงต้องมีการนำเข้าเม็ดพลาสติกจากต่างประเทศในราคาสูง นอกจากนี้ เนื่องจากประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตเครื่องจักรที่ทันสมัยได้เอง จึงทำให้ต้องมีการนำเข้า

เครื่องจักรจากต่างประเทศซึ่งมีราคาที่สูงแพง ในส่วนของปัญหาด้านฝีมือแรงงานพบว่า ประเทศไทยมีผู้เชี่ยวชาญในการผลิตฟิล์มพลาสติกอยู่เป็นจำนวนน้อย

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่สองสามารถสรุปได้ว่า จุดแข็งคือ ประเทศไทยเป็นผู้นำอาเซียนทางด้านการผลิตปิโตรเคมี ซึ่งเป็นวัตถุดิบของการผลิตฟิล์มพลาสติก และการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ จุดอ่อนคือ การขาดแคลนบุคลากร และแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญ ในการผลิตฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารในประเทศไทย และอุปกรณ์แม่พิมพ์ยังมีประสิทธิภาพต่ำและต้นทุนสูง โอกาสคือ จากการเปิดการค้าเสรี (Trade Liberalization) ผลิตภัณฑ์พลาสติก ทำให้อาเซียนนำเข้าวัตถุดิบในการผลิตฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารมีแนวโน้มต่ำลง และอุปสรรคคือ การขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตที่มีลักษณะพิเศษ โดยเฉพาะวัตถุดิบที่เป็นพลาสติกที่มีคุณภาพดีซึ่งต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ และขาดแคลนการลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต นอกจากนี้ในกระบวนการผลิตต้องมีมาตรการในการลดมลภาวะจากกระบวนการผลิตและไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

และจากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่สามสามารถสรุปได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารจำนวน 2 ราย (ผู้ให้การสัมภาษณ์ไม่ประสงค์จะให้ใช้ชื่อบริษัทในการอ้างอิงเนื่องจากจะมีผลต่อการแข่งขัน) พบว่า ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการนำเข้าฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหาร มีดังนี้

1. การพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารยังมีไม่เพียงพอ และการใช้เครื่องจักรภายในประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ต้องมีการนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์จากต่างประเทศ
2. วัตถุดิบบางอย่างที่ต้องใช้ในการผลิตร่วมกับแผ่นฟิล์ม เช่น แผ่นพอลิเอทิลีน ที่ประเทศไทยเรายังไม่สามารถผลิตเองได้ จึงต้องสั่งนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ต้นทุนในการผลิตฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารในประเทศไทยมีราคาสูง
3. ปัญหาด้านแรงงานที่ยังมีแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญอยู่ไม่มาก แรงงานที่มีส่วนใหญ่นั้นเป็นแรงงานที่ไม่มีทักษะในด้านการผลิตฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหาร

4. ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทและการถือหุ้นของต่างชาติ ข้อตกลงในการบริหารและการจัดการภายในของบริษัท

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการนำเข้าฟิล์มโพลีเอทิลีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ได้แก่ ระดับรายได้ภายในประเทศด้านอุตสาหกรรม และราคานำเข้าเฉลี่ยของฟิล์มโพลีเอทิลีน จากการพิจารณาค่าความยืดหยุ่นพบว่า ระดับรายได้ภายในประเทศด้านอุตสาหกรรม มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่า ราคานำเข้าโดยเฉลี่ยของฟิล์มโพลีเอทิลีน และผลจากการวิเคราะห์พบว่า สมการไม่สามารถสรุปได้ว่าเกิดปัญหา Autocorrelation หรือไม่ จึงควรระมัดระวังความผิดพลาดจากการนำสมการไปใช้

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการนำเข้าฟิล์มโพลีโพรพิลีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ได้แก่ ระดับรายได้ภายในประเทศด้านอุตสาหกรรม และราคานำเข้าเฉลี่ยของฟิล์มโพลีโพรพิลีน จากการพิจารณาค่าความยืดหยุ่นพบว่า ราคานำเข้าโดยเฉลี่ยของฟิล์มโพลีเอทิลีน มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าระดับรายได้ภายในประเทศด้านอุตสาหกรรม และผลจากการวิเคราะห์พบว่า สมการไม่สามารถสรุปได้ว่าเกิดปัญหา Autocorrelation หรือไม่ จึงควรระมัดระวังความผิดพลาดจากการนำสมการไปใช้

ตัวแปรเหล่านี้ทำให้ทราบถึงการตอบสนองของปริมาณการนำเข้าฟิล์มโพลีเอทิลีน และฟิล์มโพลีโพรพิลีนต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ในสมการซึ่งพิจารณาได้จากค่าความยืดหยุ่นที่ได้จากสมการต่างๆ

ดังนั้นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารในประเทศไทยจึงต้องมีการปรับตัวของอุตสาหกรรมนี้เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณความต้องการบริโภคฟิล์มพลาสติกภายในประเทศที่จะเพิ่มขึ้น และการพยายามหาตลาดใหม่ๆ เพื่อเป็นการขยายตลาดในอุตสาหกรรมนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ผลจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการนำเข้าฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารในประเทศไทยครั้งนี้ พบว่าปริมาณการนำเข้าฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารในประเทศไทยมีแนวโน้มที่ลดลง ดังนั้นผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากตัวแปรอิสระที่นำมาวิเคราะห์ คือ ระดับรายได้ภายในประเทศด้านอุตสาหกรรมและราคานำเข้าโดยเฉลี่ย พบว่า รัฐบาลควรส่งเสริมและให้การสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารให้สามารถตอบสนองความต้องการที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

2. ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารควรทำการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เชิงพาณิชย์ และควรมีการฝึกอบรมแรงงานที่มีอยู่ให้มีความเชี่ยวชาญ และเป็นแรงงานที่มีทักษะในด้านการผลิตฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการนำเข้าส่งออกของผลิตภัณฑ์พลาสติก ประเภทบรรจุภัณฑ์พลาสติก แผ่นฟิล์ม ฟอยล์และแถบ มากที่สุดในภูมิภาคอาเซียน แต่การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพียงด้านเดียวคือ การนำเข้า ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรให้ความสำคัญกับการส่งออก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเปรียบเทียบศักยภาพทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารในประเทศไทย

2. จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการนำเข้าฟิล์มพลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารในประเทศไทยนั้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักรวัดสภาพเศรษฐกิจทางด้านมหภาคเป็นส่วนมาก ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรหาตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีอุปสงค์ของผู้บริโภคด้านจุลภาค